

گزارش «وقایع اسرائیلیه» از سیاست‌هایی که اسرائیل با هدف ادغام یهودیان وارداتی درون سرزمین‌های اشغالی اجرا می‌کند

دوپینگ در سرزمین موعود

محمد صادق علیزاده

وزارت جذب و مهاجرت اسرائیل که به نام Misrad HaKlita شناخته می‌شود، نهاد اصلی مسئول مدیریت فرایند جذب مهاجران است. این وزارتخانه به جای یک ساختار متمرکز، دارای یک اکوسیستم پروراکتیو پیچیده است که از ۲۶ معاونت تخصصی و ۱۷ شعبه محلی در شهرهای مختلف تشکیل شده است. این معاونت‌ها وظایف متنوعی از جمله اشتغال، امور دانشجویان، تحقیقات و ارائه کمک‌های مالی را بر عهده دارند. ساختار گسترده و غیرمتمرکز وزارتخانه حاکی از آن است که فرایند جذب، یک مسیر ساده یا یک بعدی نیست، بلکه یک فرایند چندوجهی است که از مهاجران می‌خواهد برای دسترسی به تمام خدمات موجود، به بخش‌ها و دفاتر محلی مختلف مراجعه کنند.

هدف از سبب جذب، ارائه یک پشتوانه مالی در طول «دوره اولیه سازگاری» برای مهاجران جدید است تا بتوانند به آرامی در جامعه اسرائیل ادغام شوند. این کمک مالی که معمولاً به مدت شش ماه پرداخت می‌شود، برای پوشش هزینه‌های ضروری زندگی مانند اجاره موقت، غذا، آب و برق و سایر نیازهای اساسی در نظر گرفته شده است. این برنامه با فراهم کردن یک حاشیه امن مالی، به مهاجران اجازه می‌دهد تا به جای تمرکز بر یافتن فوری شغل برای بقا، بر یادگیری زبان عبری در دوره‌های فشرده «اولیان» و سایر فعالیت‌های یکپارچه‌سازی تمرکز کنند. این رویکرد دولت، نشان‌دهنده یک سرمایه‌گذاری استراتژیک در سرمایه انسانی شهروندان جدید است. با توانمندسازی آن‌ها برای توسعه مهارت‌های کلیدی مانند زبان، دولت به آن‌ها کمک می‌کند تا تخصص‌ها و تحصیلات قبلی خود بهره‌برند و در نهایت در مشاغل رقابتی‌تر مشغول به کار شوند. این امر به نوبه خود به مشارکت اقتصادی بلندمدت آن‌ها در جامعه منجر می‌شود. بنابراین، طراحی برنامه، نه تنها یک اقدام حمایتی، بلکه یک سیاست هدفمند برای به حداکثر رساندن ارزش افزوده مهاجران در اقتصاد کشور است.

برای واجد شرایط بودن برای دریافت سبب جذب، مهاجران جدید باید هنگام ورود به اسرائیل در وزارت جذب و مهاجرت ثبت نام کنند و یک حساب بانکی محلی در اسرائیل باز نمایند. این حساب بانکی برای دریافت پرداخت‌های بعدی سبب جذب ضروری است. برنامه سبب جذب برای تطابق با شرایط متفاوت زندگی افراد طراحی شده است و شامل مقررات ویژه‌ای برای گروه‌های مختلف می‌شود:

بازگشته‌ها (Returning Residents): افرادی که برای مدت طولانی در خارج از اسرائیل زندگی کرده‌اند، ممکن است با شرایط خاص و مبالغ کاهش یافته واجد شرایط باشند.

کودکان بازگشته (Ktanim Chozrim): این افراد که در اسرائیل متولد شده‌اند اما با خانواده‌هایشان در خارج از کشور زندگی کرده‌اند، واجد شرایط هستند اما اولین پرداخت خود را در فرودگاه دریافت نمی‌کنند و پرداخت‌های اولیه به صورت انتقال بانکی انجام می‌شود.

خانواده‌های با «مهاجرت مرحله‌ای» (Split Aliyah): در شرایطی که یکی از زوجین زودتر مهاجرت کند، او مبلغ مربوط به یک فرد مجرد را دریافت می‌کند. هنگامی که سایر اعضای خانواده به او می‌پیوندند، اطلاعات آن‌ها به گواهی مهاجرت (Teudat Oleh) اضافه شده و مبلغ پرداختی به نرخ یک خانواده تعدیل می‌یابد. این انعطاف‌پذیری نشان‌دهنده تلاش برای تطبیق

با الگوهای مدرن مهاجرت است.

سربازان تنها، سالمندان و افراد دارای معلولیت: برنامه کمک‌های ویژه‌ای رابری گروه‌های آسیب‌پذیر در نظر گرفته است. سربازان تنها (مهاجرانی که بدون خانواده در اسرائیل خدمت می‌کنند) کمک‌های مالی، مسکن و خدمات روان‌شناختی بیشتری دریافت می‌کنند. همچنین، مهاجران سالمند بالای ۶۰ سال و افراد دارای معلولیت به کمک‌های مالی و خدمات تخصصی تکمیلی دسترسی دارند.

ساختار و زمان بندی پرداخت

پرداخت‌های سبب جذب در یک دوره شش ماهه توزیع می‌شود. اولین پرداخت، مبلغی اولیه است که معمولاً بزرگ‌تر از پرداخت‌های ماهانه بعدی است و برای پوشش هزینه‌های فوری مانند اسکان موقت، غذا و لوازم اولیه در روزهای اول ورود در نظر گرفته شده است. پس از آن، پنج قسط ماهانه بعدی مستقیماً به حساب بانکی مهاجر واریز می‌شود.

طراحی این برنامه پرداخت با یک قسط اولیه بزرگ و سپس پرداخت‌های ماهانه ثابت، یک انتخاب استراتژیک است. مبلغ اولیه شوک مالی لحظه ورود را جبران می‌کند، درحالی‌که پرداخت‌های ماهانه بعدی یک جریان درآمدی پایدار و قابل پیش‌بینی را برای گذر از دوره سازگاری فراهم می‌آورد. این ساختار از یک سو از فشار مدیریت یک مبلغ بزرگ جلوگیری می‌کند و از سوی دیگر یک پل مالی پایدار برای مهاجر فراهم می‌کند تا بتواند بدون نگرانی مالی به مسائل مهم‌تر مانند یادگیری زبان و جست‌وجوی کار بپردازد.

مبالغ دقیق پرداختی بر اساس ترکیب خانوار و سن

مبالغ سبب جذب به طور دقیق بر اساس عواملی مانند وضعیت تأهل، تعداد فرزندان و سن مهاجر تعیین می‌شود.

جدول زیر خلاصه‌ای از مبالغ پرداختی برای ترکیب‌های مختلف خانوار را بر اساس داده‌های موجود ارائه می‌دهد.

سازوکارهای پرداخت و احتمال قطع شدن آن

برای دریافت مبالغ سبب جذب، باز کردن سریع یک حساب بانکی در اسرائیل ضروری است، زیرا پرداخت‌های اصلی به صورت انتقال بانکی انجام می‌شود. اولین پرداخت در فرودگاه به صورت ترکیبی از پول نقد و انتقال بانکی است. یک نکته کلیدی در این برنامه این است که پرداخت‌ها به صورت خودکار در صورتی که مهاجر برای یک سفر کوتاه یا طولانی مدت از اسرائیل خارج شود، متوقف می‌شوند. با این حال، اگر فرد در طول سال اول مهاجرت خود به کشور بازگردد، پرداخت‌ها پس از ۱۴ روز به صورت خودکار از سر گرفته می‌شوند. این سیاست، یک اقدام روشن برای اجرای الزام اقامت است و تضمین می‌کند که کمک مالی برای هدف اصلی آن، یعنی تسهیل ادغام در اسرائیل استفاده می‌شود.

سبب جذب، هرچند مهم‌ترین کمک مالی مستقیم است؛ اما تنها بخشی از یک شبکه حمایتی گسترده‌تر است که با هدف ادغام بلندمدت مهاجران طراحی شده است. این اکوسیستم شامل مزایای متعددی در زمینه‌های مسکن، مالیات، آموزش و سلامت است که مدت آن‌ها اغلب از دوره شش ماهه سبب جذب فراتر می‌رود.

کمک هزینه مسکن و وام مسکن

در کنار سبب جذب، کمک هزینه‌های ویژه‌ای برای مسکن در نظر گرفته شده است. کمک هزینه اجاره مسکن از ماه هفتم یا هشتم پس از مهاجرت آغاز می‌شود و می‌تواند برای مدت طولانی‌تری ادامه یابد. همچنین، مهاجران می‌توانند از طریق برنامه وام مسکن یارانه‌ای (Mashkanta le-Ole) به وام‌هایی با نرخ بهره پایین‌تر از نرخ بازار دسترسی پیدا کنند. این وام‌ها می‌توانند تا ۱۵ سال پس از مهاجرت برای خرید اولین خانه‌شان استفاده شوند.

تفاوت در مبالغ کمک هزینه اجاره و دسترسی به وام‌های مسکن در مناطق مختلف، به ویژه در «مناطق توسعه یافته»، نشان می‌دهد که این مزایا صرفاً یک سیاست رفاهی نیستند، بلکه به عنوان یک ابزار استراتژیک برای توزیع جمعیت و توسعه منطقه‌ای عمل می‌کنند. دولت با ارائه انگیزه‌های مالی بیشتر، مهاجران را به اسکان در مناطق خاصی تشویق می‌کند تا این مناطق را تقویت کرده و جمعیت را غیرمتمرکز سازد.

معافیت‌ها و اعتبارات مالیاتی

مهاجران جدید از مزایای مالیاتی قابل توجهی بهره‌مند می‌شوند. این مزایا شامل یک دوره ۱۰ ساله معافیت مالیاتی بر درآمد خارجی (اعم از غیرفعال مانند اجاره و فعال مانند حقوق) است. علاوه بر این، اعتبارات مالیاتی بر درآمد داخلی بر اساس یک سیستم امتیازی به آن‌ها اعطا می‌شود. هر امتیاز در ژانویه ۲۰۲۴ معادل ۲۲۲۴ شیکل بوده و این اعتبار به مدت ۴٫۵ سال به مهاجران جدیدی که پس از اول ژانویه ۲۰۲۲ مهاجرت کرده‌اند تعلق می‌گیرد.

حمایت‌های آموزشی و زبان‌آموزی

دوره‌های فشرده زبان عبری (Ulpan) سنگ بنای فرایند جذب هستند. مهاجران بالای ۱۷ سال معمولاً در ۱۸ ماه اول اقامت خود واجد شرایط دریافت کمک هزینه برای این دوره‌ها هستند. این دوره‌ها در قالب‌های مختلفی مانند Ulpan Boker (صبح) برای افراد بیکار و Ulpan Erev (عصر) برای افراد شاغل ارائه می‌شوند. اتصال کمک هزینه مسکن به «حضور فعال در دوره اولیان» نشان‌دهنده یک پیوند استراتژیک میان کمک مالی و یکی از مهم‌ترین الزامات ادغام است. این سیاست انگیزه‌ای قوی برای یادگیری زبان ایجاد می‌کند؛ چراکه توانایی زبانی برای یافتن شغل و ادغام اجتماعی حیاتی است و حضور در دوره اولیان، تداوم دریافت یک کمک هزینه حیاتی دیگر را تضمین می‌کند. این یک فرایند تقویتی است که در آن حمایت مالی به مهاجر امکان می‌دهد تا در اولیان شرکت کند و شرکت در اولیان، تداوم حمایت مالی را برای آن‌ها تضمین می‌کند.

خدمات بهداشتی و اجتماعی

مهاجران جدید برای ۱۲ ماه اول اقامت خود، از پوشش بیمه درمانی پایه رایگان توسط Bituach Leumi (مؤسسه بیمه ملی) برخوردار می‌شوند. این پوشش می‌تواند تحت شرایط خاصی، مانند دریافت «کمک هزینه معیشت»، تمدید شود. درحالی‌که برخی مزایای اجتماعی مانند کمک هزینه فرزند به صورت خودکار پرداخت می‌شوند، دریافت مزایایی مانند کمک هزینه بیکاری نیازمند رعایت شرایط سابقه بیمه و پرداخت حق بیمه است.

وضعیت خانوار	مجموع مبلغ	پرداخت اولیه در فرودگاه	پرداخت پس از افتتاح حساب	قسط اول	قسط دوم	قسط سوم	قسط چهارم	قسط پنجم	قسط ششم
زوج متأهل	۴۰,۴۰۵	۲,۵۰۰	۴,۰۱۱	۵,۶۴۹	۵,۶۴۹	۵,۶۴۹	۵,۶۴۹	۵,۶۴۹	۵,۶۴۹
فرد مجرد	۲۱,۱۹۴	۱,۲۵۰	۱,۵۳۶	۳,۰۶۸	۳,۰۶۸	۳,۰۶۸	۳,۰۶۸	۳,۰۶۸	۳,۰۶۸
زوج بازنشسته	۴۹,۷۱۵	۲,۵۰۰	۳,۸۹۵	۷,۲۲۰	۷,۲۲۰	۷,۲۲۰	۷,۲۲۰	۷,۲۲۰	۷,۲۲۰
فرد مجرد بازنشسته	۲۶,۱۶۷	۱,۲۵۰	۱,۶۸۸	۴,۵۳۳	۴,۵۳۳	۴,۵۳۳	۴,۵۳۳	۴,۵۳۳	-

مبالغ سبب جذب (شیکل اسرائیل) بر اساس وضعیت خانوار